

Anna Frank bilen Hind Rejebiň arasynda

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Anna Frank bilen Hind Rejebiň arasynda ANNA FRANK BILEN HIND REJEBIŇ ARASYNDA

Ysraýyl çagalara garşy uruşda elmydama ýeňilýär

Suratkeş bilen fotosuratçynyň arasyndaky tapawut, fotosuratçynyň haksyzlyga uçraýanlygy – kem göz bilen garalýanlygydyr.

Hawa, birinjisine «sungat adamsy» ýa-da «senetkär», ikinjisine diňe «fotosuratçy» diýilýär.

Birinjusu gymmatly çotga, ikinjisi zähmeti we reňkj bolmadyk aparat...

Emma fotokameranyň oýlanyp tapylan wagtyndan bäri köp adam bu apparatdan elde çekilen surata barabar, hatda elde çekilen suratdan has gymmatly sungat döretdi.

Käbir pursatlar many-mazmundan doly kartinalara öwrülip, sungatyň taryhyna girdi.

Ýüzi şekillendirmek ýa-da «portret» ugrunda-da fotosuratçy suratkeşden öňe geçdi.

Uinston Çerçilliň düşürilen iň esasy fotosuraty bilen meşhur bolan kanadaly ermeni Ýusup Karş munuň iň gowy mysallarynyň biri.

Ysraýylyň Gaza bombalamalarynyň yzyndan ýaralanan palestinaly çagalar / Fotosurat: Eşref Amra-AA

Her gün Gaza degişli fotosuratlara (wideolara däl) seredenimde, suratdan has beter dramatiki sungat eserlerinden düzülen dünýä görýärin.

Ýeke «pursatyň» dowamynda çekilen ýüzler birnäçe günläp wideokameranyň önünde oturan ýüzlerden has agramly, ha manyly görünýär.

Şol ýekeje «pursat» tragediýanyň yzlaryny, taýýarlygy birbäçe aýa çeken we üstünde onlarça hünärmeniň işlän kinofilminden has köp zady gürrüň berýär.

Ysraýlyň Gaza hüjümlerinde öldürilen hossarlarynyň ölülerini jaýlamak üçin «Refah»-daky «El Nejjar» hassahanasyndan alynmagyna garaşýan palestinalylar ýas tutýar / Fotosurat: Abed Rahim Khatib DPA

Bu fotokartinalaryň iň «gorkunjy» çagalara degişli fotosuratlar:

Kepenlenen enaýyja jesetler ýa-da araba salnyp, nirädir bir ýere alnyp barylýan naşyja bedenler...

Halid Judeh 22-nji oktýabrda Gazadaky «Deir Al-Balah» hassahanasynyň morgynda (jesethanasynda) körpe uýasy Miskyň

ýasyny tutýar / Fotosurat: Samar Abu Elouf-NYT-Redux

Bu naşyjalar gidip barýarka astlarynda we üstlerinde göterip bilen sepilliginiň alamatyny alyp barýarlar.

Bürenjek we köne düşek ýaly...

Ýassygyň ýa münderiň geregi ýok.

Şonsuzam Netanýahunyň döreden dowzahynda kim çirim edip bilýär?

Gazaly aýal Han Ýunus şäherindäki hassahanada ysraýyl hüjümlerinde öldürilen ýakynlarynyň jesetlerine gapynyň aňyrsyndan seredýär / Fotosurat: Muhammed Salem-Reuters

Çagalarynyň fotosuratlaryndan soň eneleriň fotosuraty bar.

Bu neneňsi gahrymançylyk, bu neneňsi ynanylmaz çydamlylyk eý Gazanyň eneleri!

Biziň otlukly sözden, elemden doly sahnadan bilimiz бүкүлүär, ruhumyz çökýär.

Palestinaly aýal ysraýyl goşunynyň Gazanyň Refah şäherine eden hüjümleriniň yzyndan perýat çekip aglaýar / Fotosurat: Muhammed Abed-AFP

Wýetnam uruşynyň iň meşhur fotosuratyndan bäri elli ýyl geçdi. Dokuz ýaly Kim Fukyň napalm bombalaryndan ýalaňaç halda gaçyp barýarka düşürilen suratynyň gürrüňini edýärin.

1972-nji ýylyň 8-nji iýunynda Günorta Wýetnama degişli uçar tarapyndan napalm bombalary bilen urulan dokuz ýaşly gözi ýaşly Kim Fuk gaçyp barýarka / Fotosurat: Nick Ut-AP

Bu sahna amerikan bombalaýjylaryny wýetkong urşujylaryndan has

beter ýeňlişe uçratdy.

Haýsy söz, haýsy şaýatlyk ýa-da dokument dünýäni, aýratynam amerikan jemgyýetçiligini şu fotosurat ýaly aýaga galdyryp biler?!.

Ysraýylyň Gaza bombalamalarynyň yzyndan hüjümde ýaralanan palestinaly çaga harabalaryň aşagyndan çykarylýar / Fotosurat: Ýaser Kudih-Reuters

Gazanyň fotosuratlary-da dünýä jemgyýetçiligini herekete geçirip, köçelere çykardy.

1948-nji ýyldan bäri jemgyýetçilik palestinalylaryň ýanynda häzirkisi ýaly durmandy.

Ysraýyl propogandasy hemişe artykmaç mümkinçilikli, kämahalam agyr basýardy.

Emma Netanýahu amansyz duşmanlary tarapyndan daşy gabalan gurban rowaýatynyň soňuna nokat goýdy.

Anna Frankyň uruş wagtynda ýöreden gündeligi ölüminiň yzysüre çap edildi. Frank şonuň üçinem «Holokostyň» iň tanalýan jebir çekenleriniň biri / Fotosurat: Wikimedia

Ikinji jahan uruşy soňlanan gününden bäri şu günki güne çenli jöhit lobbisi mümkin boldugyndan «holokost» kinofilmlerini çykardyp geldi.

Amsterdamda nasistik hökümetiň golastynda ýaşanda gündelik ýöreden gollandiýaly gyz Anna Frankyň fotosuraty şindizem бүтін дүнйәде meşhurlygyny ýitirmän gelýär.

Palestinanyň «Gyzyl ýarymaý» jemgyýeti üç sagatdan gowrak wagt, gelip özüni halas etmekleri üçin ýalbaran alty ýaşlyja gazaly gyzjagaz Hindiň ses ýazgysyny köpçüligiň dykgatyna ýetirdi.

<https://t.co/BpVGuYTbFR> [pic.twitter.com/gQwHyJq86k](https://t.co/BpVGuYTbFR)

– Independent Turkish (@TurkishIndy) February 15, 2024

Anna Frankyň kyssasyny ölmezden öň jesetleriň arasynda 12 gününü geçiren gazaly çaga Hind Rejebiň başdan geçirenleri bilen deňeşdirip bilerismi?

Ysraýyl çagalara garşy uruşda elmydama ýeňilýär.

Muhammet ed-Durre, Hind Rejep we armanly giden atsyz-familiýasyz münlerçe kepen ysraýyl güllelerini we bombalaryny ýeňlişe uçradýar.

Semir ATAULLAH,
Liwanly žurnalist.

Şenbe, 24.02.2024 ý. Publisistika